

Problema 2

Se consideră două numere naturale nenule prime între ele m și n . Demonstrați că are loc egalitatea:

$$\left\{ \left\{ \frac{m}{n} \right\}; \left\{ \frac{2m}{n} \right\}; \left\{ \frac{3m}{n} \right\}; \dots; \left\{ \frac{(n-1)m}{n} \right\} \right\} = \left\{ \frac{1}{n}; \frac{2}{n}; \dots; \frac{n-1}{n} \right\},$$

unde prin $\{a\}$ notăm partea fracționară a numărului real a .

Soluție.

Conform teoremei împărțirii cu rest pentru un număr k din mulțimea $\{1, 2, 3, \dots, n-1\}$ avem q_k, r_k numere întregi unice astfel încât:

$$k \cdot m = n \cdot q_k + r_k, \quad 0 \leq r_k \leq n-1.$$

Evident că pentru i diferit de j avem r_i diferit de r_j , deci

$$\left\{ \frac{km}{n} \right\} = \left\{ \frac{nq_k + r_k}{n} \right\} = \left\{ q_k + \frac{r_k}{n} \right\} = q_k + \frac{r_k}{n} - \left[q_k + \frac{r_k}{n} \right] = q_k + \frac{r_k}{n} - q_k = \frac{r_k}{n}.$$

Prin urmare când k parcurge mulțimea $\{1, 2, 3, \dots, n-1\}$, r_k parcurge aceeași mulțime, prin urmare are loc:

$$\left\{ \left\{ \frac{m}{n} \right\}; \left\{ \frac{2m}{n} \right\}; \left\{ \frac{3m}{n} \right\}; \dots; \left\{ \frac{(n-1)m}{n} \right\} \right\} = \left\{ \frac{1}{n}; \frac{2}{n}; \dots; \frac{n-1}{n} \right\},$$